

LBRIS

We know
books

JOHN GRISHAM titluri publicate

THRILLER JURIDIC

...Și vreme e ca să ucizi

Firma

Cazul Pelican

Clientul

Camera morții

Omul care aduce ploaia

Juriul

Partenerul

Avocatul străzii

Testamentul

Frăția

Moștenitorii

Maestrul

Ultimul jurat

Mediatorul

Apelul

Asociatul

Mărturisirea

Litigiul

Șantajul

Șirul de platani

Muntele familiei Gray

Avocatul rebel

Informatorul

Negustorul de manuscrise

Barul Rooster

Ziua răzbunării

Îngerii dreptății

Uragan pe insula Camino

Și vine vremea îndurării...

Lista judecătorului

Băieții din Biloxi

SPORT

Campionul din Arkansas

Calico Joe

Sooley

UMOR

Un altfel de Crăciun

Fotbal și pizza

POVESTIRI

Ford County

NONFICȚIUNE

Nevinovatul

TINERI

Theodore Boone: Puștiul avocat

Theodore Boone: Răpirea

Theodore Boone: Acuzatul

Theodore Boone: Amenințarea

JOHN GRISHAM

FIRMA

Traducere din limba engleză
ILEANA ȚĂROI

Asociatul principal studie résumé-ul pentru a suta oară și nici de această dată nu găsi ceva care să-i displacă în legătură cu Mitchell Y. McDeere – nu, în paginile acelea nu era scris nimic neplăcut.

Era vorba despre un tip inteligent, ambițios și arătos. În plus, era flămând; ținând cont de originea lui socială, era imposibil să nu fie flămând. Era căsătorit, lucru obligatoriu de altfel. Firma nu angaja niciodată avocați necăsătoriți, pe de-o parte, iar pe de altă parte, era împotriva divorțului, a umblatului după femei și a băuturii. Contractul prevedea chiar un test antidrog.

Tipul avea o diplomă în contabilitate, luase examenul de atestare din prima încercare și dorea să se specializeze în domeniul taxelor. Era alb și firma nu angajase niciodată negri. Reușiseră aceasta, deoarece adoptaseră o politică închisă, de club. Nu solicitaseră niciodată cereri de angajare. Alte firme solicitau și angajau persoane de culoare. Ei – nu. Firma rămăsese albă ca laptele. Și, peste câte toate, sediul firmei era nici mai mult, nici mai puțin decât la Memphis, iar negrii cei mai bine pregătiți doreau să meargă la New York, la Washington sau la Chicago. McDeere era bărbat și în cadrul firmei nu exista nicio femeie. Făcuseră greșeala aceasta pe la mijlocul anilor șaptezeci, când l-au angajat pe

șeful promoției de la Harvard care, întâmplător, fusese o femeie – și încă o adevărată magiciană în domeniul taxelor. Rezistase doar patru ani, patru ani furtunoși, și pierise într-un accident de mașină.

Pe hârtie, McDeere arăta bine. El era principalul lor candidat. De fapt, pentru anul respectiv, nici nu existau alte candidaturi. Lista era foarte scurtă. McDeere sau nimeni altcineva.

Royce McKnight, asociatul care se ocupa cu conducerea firmei, studia dosarul pe care era scris: Mitchell Y. McDeere – Harvard. Gros de un țol, plin de hârtii scrise cu litere mici și de fotografii, dosarul fusese pus la punct de câțiva foști agenți CIA, într-un birou particular de investigații din Bethesda. Ei făceau parte dintre clienții firmei și în fiecare an făceau investigațiile cerute de firmă, fără să ceară vreo plată. Susțineau că este foarte ușor să verifici niște studenți la Drept, complet lipsiți de bănuiele. Aflaseră, de exemplu, că McDeere ar fi dorit să părăsească regiunea de Nord-Est, că primise trei oferte de serviciu – două la New York și una din Chicago – din care cea mai ridicată era de șaptezeci și șase de mii de dolari și cea mai scăzută de șizeci și opt de mii de dolari. Era deci o persoană căutată. Mai aflaseră că în anul al doilea de studenție avusese ocazia să copieze la examenul de asigurări. N-o făcuse și obținuse cea mai mare notă din grupa lui. Știau, de asemenea, că, în urmă cu două luni, la o petrecere la facultate, cineva îi oferise niște cocaină. El refuzase și chiar plecase de la petrecere, însoțit de privirile disprețuitoare ale celorlalți. Din când în când bea câte o bere, dar băutura era scumpă și McDeere nu avea bani. De fapt, dispunea cam de douăzeci și trei de mii de dolari – credite studențești. Era, într-adevăr, flămând.

Royce McKnight răsfoi dosarul și zâmbi. McDeere era al lor.

Lamar Quin avea treizeci și doi de ani și nu era încă asociat. Fusese invitat acolo ca să arate tânăr, să se poarte ca un tânăr și să creeze o imagine plină de tinerețe pentru firma Bendini, Lambert & Locke care, de fapt, chiar era o companie tânără, de vreme ce, în cea mai mare parte, asociații se retrăgeau din activitate în jurul vârstei de cincizeci de ani, în putere și plini de bani. Cu un venit de șase cifre garantat pentru tot restul vieții, Lamar se putea bucura în tihnă de costumele sale pe comandă, care costau o mie două sute de dolari bucata, costume care îi puneau de minune în evidență trupul înalt și athletic. Lamar traversă nonșalant camera-de-o-mie-de-dolari-pe-zi și își mai turnă o ceașcă de cafea decafeinizată. Se uită la ceas. Aruncă o privire spre cei doi asociați, așezați la o măsuță, lângă fereastră.

Exact la două și jumătate, cineva bătu la ușă. Lamar îi privi pe asociați, care strecurară în grabă fișele și dosarul într-o servietă deschisă. Își îmbrăcară toți sacourile. După ce își încheie ultimul nasture, Lamar deschise ușa.

– Mitchell Y. McDeere? întrebă el și, zâmbind larg, întinse mâna nou-venitului.

– Da.

Își strânseseră mâinile cu putere.

– Încântat să te cunosc, Mitchell! Eu sunt Lamar Quin.

– Plăcerea este de partea mea. Te rog să-mi spui Mitch!

Întră în încăperea spațioasă și aruncă o privire rapidă de jur împrejur.

– E în regulă, Mitch.

Lamar îi puse o mână pe umăr și îl conduse către ceilalți doi care se prezentară singuri. Erau excesiv de amabili și de cordiali. Îi oferiră lui McDeere cafea și apă minerală. Se așezară în jurul unei mese de conferințe, din mahon lustruit. McDeere își descheie sacoul și se așază picior peste picior. În ceea ce privea căutarea unui loc de muncă, se putea socoti deja un

veteran trecut prin ciur și dârmon. Știa că, de data asta, ei erau cei care îl voiau. Era relaxat. Avea în buzunar trei oferte de la trei din cele mai cunoscute firme din țară. McDeere nu avea nevoie nici de interviul acesta, nici de firma aceasta. Își putea permite să fie plin de încredere. De fapt, se afla acolo, pur și simplu, din curiozitate. Și tânjea după o vreme mai caldă.

Oliver Lambert, asociatul principal, își sprijini coatele de masă, se aplecă puțin în față și preluă controlul conversației. Era o persoană cu mult farmec, volubilă, cu o voce de bariton. La cei șaiszeci și unu de ani ai săi, Lambert era patriarhul firmei! Își petrecea cea mai mare parte a timpului încercând să conducă și să echilibreze personalitățile strivitoare ale câtorva dintre cei mai bogați avocați din țară. El era consilierul, cel căruia i se spovedeau asociații mai tineri. Lambert se mai ocupa și de recrutările de personal. Acum, misiunea lui era de a-l angaja pe Mitchell Y. McDeere.

- Te-ai săturat de interviuri? întrebă Oliver Lambert.
- Nu în mod special. Este una din regulile jocului.

Da, da – fură toți de acord. Parcă mai ieri mergeau și ei la interviuri, prezentau résumé-uri și erau terorizați că nu vor găsi o slujbă, că cei trei ani de chin și toceală se vor duce pe apa sâmbetei. Da, știau, înțelegeau foarte bine prin ce trecea McDeere în acest moment.

- Pot să pun o întrebare? începu Mitch.
- Desigur.
- Bineînțeles.
- Orice.
- De ce ne întâlnim în camera asta de hotel? Celelalte firme te interviuează în campusul studentesc, prin intermediul biroului de plasare.
- Bună întrebare!
- Dădură cu toții din cap și se priviră unul pe celălalt. Fură de acord că era, într-adevăr, o întrebare bună.

- Aș putea să-ți răspund eu, Mitch. Royce McKnight, asociatul care conducea firma, continuă. Știi, noi suntem diferiți de ceilalți și ne mândrim cu asta. Avem doar patruzeci și unu de avocați, așa că suntem mici în comparație ce celelalte firme. Nu angajăm prea mulți oameni; cam unul la doi ani. Oferim cel mai mare salariu și cele mai mari avantaje – și nu exagerez deloc când spun acest lucru. Prin urmare, suntem și foarte pretențioși în alegerile noastre. De data asta, te-am ales pe tine. Scrisoarea pe care ai primit-o luna trecută a fost trimisă după ce am studiat mai bine de două mii de absolvenți de Drept, de la cele mai bune facultăți din țară. Nu am trimis, în final, decât o singură scrisoare. Ție. Trebuie să știi că nu ne publicăm posturile vacante. Și nici nu solicităm cereri de angajare. Asta-i toată explicația.

- Da, cred că este o explicație satisfăcătoare. Dar ce fel de firmă este firma dumneavoastră?

- Specializată în taxe. Ceva asigurări, ceva activități imobiliare și bancare, dar optzeci la sută din activitate, taxele. Acesta este și motivul pentru care am dorit să te cunoaștem, Mitch. Se pare că ești foarte bine pregătit în domeniul taxelor.

- De ce te-ai înscris la colegiul de la Western Kentucky? întrebă Oliver Lambert.

- Simplu. Ei mi-au oferit o bursă ca să joc fotbal. Și nu aș fi putut să merg la colegiu, dacă nu aș fi avut o bursă.
- Povestește-ne câte ceva despre familia ta, Mitch!
- Are vreo importanță?
- Are foarte mare importanță pentru noi, interveni cu căldură Royce McKnight.

„Toți spun același lucru“, gândi McDeere.

- OK. Tata a murit într-o mină de cărbune când eu aveam doar șapte ani. Mama s-a recăsătorit și locuiește în Florida. Mai am un frate, Ray McDeere. Celălalt, Rusty, a fost ucis în Vietnam.

– Și unde se află fratele tău?

– Cred că acest lucru nu vă interesează.

Mitch îl privi ținută pe Royce McKnight. În ochii lui se citea o sfidare fără margini. Dosarul nu menționa mare lucru despre Ray.

– Oh, scuză-mă, te rog! spuse cu blândețe Royce McKnight.

– Mitch, interveni Lamar Quin, firma noastră are sediul în Memphis. Te deranjează?

– Absolut deloc! Nu-mi place clima rece.

– Dar ai fost vreodată la Memphis?

– Nu.

– Te vom invita curând și vei vedea că orașul îți va plăcea.

Mitch zâmbi, dădu din cap și continuă jocul. Tipii vorbeau oare serios? Păi, ce, era nebun să accepte o slujbă la o firmă atât de mică, într-un oraș atât de mic, acum, când Wall Street îl aștepta cu brațele deschise?!

– Al câtelea ești în an, Mitch? întrebă Lambert.

– Sunt printre primii cinci.

Nu printre primii cinci la sută, ci printre primii cinci. Acest răspuns le fu perfect suficient. Primii cinci din trei sute. Ar fi putut răspunde „al treilea“, la o zecime în urma celui de-al doilea și la două zecimi în urma celui dintâi. Ar fi putut, dar n-o făcuse. McDeere își amintea că răsoise Anuarul juridic „Martindale-Hubbell“ și că din paginile acestuia aflase că actualii lui interlocutori absolviseră facultăți mai slabe: Chicago, Columbia, Vanderbilt. Nu vor lungi discuția despre facultăți.

– De ce ai ales Harvardul?

– De fapt, Harvardul m-a ales pe mine. Am depus cereri la mai multe universități și am fost acceptat de toate, dar la Harvard mi s-a oferit un sprijin financiar mai substanțial. Oricum, eu credeam că Harvardul este cea mai bună școală. De altfel, o mai cred și acum.

– Foarte bine redactat résumé-ul, Mitch, spuse Lambert referindu-se la dosarul care se afla în servieta de sub masă.

– Mulțumesc, mi-am dat toată silința.

– Ai luat calificative foarte mari la cursurile de taxe și asigurări.

– Acesta este domeniul care mă interesează.

– Ți-am văzut lucrarea scrisă și trebuie să mărturisesc că este impresionantă.

– Mulțumesc. Îmi place activitatea de cercetare.

Ceilalți dădură afirmativ din cap și admiseră minciuna asta evidentă. Făcea parte din ritual. Niciunui student la Drept, niciunui avocat întreg la minte nu-i plăcea cercetarea, și totuși fiecare posibil angajat al firmei mărturisea că adora munca în bibliotecă. O spuneau toți, fără excepție.

– Povestește-ne ceva și despre soția ta, Mitch, interveni Royce McKnight, cu o undă de sfială în glas.

Deși era o întrebare standard, pe care toate firmele o puneau, erau pregătiți să facă față unei reacții de respingere.

– O cheamă Abby. Are o diplomă de institutoare de la Western Kentucky. Ne-am căsătorit la o săptămână după absolvire. În ultimii trei ani, a lucrat la o grădiniță particulară, undeva aproape de Boston College.

– Și căsnicia voastră...

– Oh, suntem foarte fericiți. Ne cunoaștem încă din liceu.

– Pe ce post ai jucat în echipă? întrebă Lamar, orientând discuția spre zone mai puțin sensibile.

– Fundaș. Am fost selecționat tot timpul, până când m-am accidentat la genunchi, chiar în ultimul meci pe care l-am jucat la liceu. Și atunci au dat bir cu fugiții toți. Toți, în afară de cei de la Western Kentucky. Pe urmă am jucat tot timpul, patru ani de zile, dar genunchiul meu nu mai era ca înainte.

– Și cum ai reușit să iei calificativele pe care le-ai luat și să mai joci și fotbal pe deasupra?!

- Studiile au fost oricum pe primul plan.

- Nu cred că Western Kentucky e o universitate cine știe ce.

Zâmbind cu un aer de suficiență, Lamar dădu drumul acestor cuvinte pe care, în secunda următoare, ar fi dorit să nu le fi spus niciodată. Lambert și McKnight se încruntară. O greșeală stupidă.

- Păi, da, cam ca Universitatea statului Kansas, răspunse Mitch.

Ceilalți trei înghețară și se priviră unul pe altul cu un aer de parcă nu le venea să creadă că auziseră bine. Cum, tipul ăsta, McDeere, știa că Lamar Quin urmasa cursurile Universității statului Kansas? Nu-l cunoscuse pe Lamar Quin, nu avea cum să afle că Lamar va conduce interviul în numele firmei. Și totuși, știuse. Îi verificase în Anuarul juridic „Martindale-Hubbell“. Citise toate cele patruzeci și una de notițe biografice ale avocaților firmei și, într-o fracțiune de secundă, își amintise că Lamar Quin fusese la Universitatea statului Kansas. La dracu! Erau, într-adevăr, impresionați.

- Oh, cred că m-am exprimat greșit, se scuză Lamar.

- Nicio problemă, zise Mitch zâmbind larg.

Totul fusese deja uitat. Oliver Lambert își dresе glasul și hotărî că a venit momentul să treacă din nou la chestiuni personale.

- Mitch, firma noastră nu admite băutorii și afemeiații. Nu trebuie să înțelegi prin asta că ne considerăm niște sfinți, dar să știi că pentru noi afacerile sunt pe primul loc. Și câștigăm o grămadă de bani.

- Ei bine, pot să trăiesc în aceste condiții.

- Și mai e ceva: testul antidrog. Ne rezervăm dreptul de a-l testa pe oricare dintre angajații noștri.

- Nu mă droghez.

- Foarte bine. Din ce Biserică faci parte?

- Sunt metodist.

- Foarte bine, la firma noastră există catolici, bapțiști, adepți ai Bisericii episcopale. De fapt, nu ne privește acest lucru, dar dorim, oricum, să fim informați. Vrem ca angajații noștri să aibă familii stabile, serioase. Un avocat fericit este un avocat productiv. De-asta punem atâtea întrebări.

Mitch zâmbi și dădu din cap. Mai auzise toate astea și în celelalte ocazii. Cei trei se priviră unul pe celălalt și apoi îl priviră pe Mitch. Deci venise momentul să pună și el una sau două întrebări inteligente. Mitch se așeză din nou picior peste picior. Banii. Iată marea întrebare, mai ales că trebuia să facă o comparație cu celelalte oferte pe care le primise. „Dacă nu-mi dați destui bani, își spuse Mitch în gând, atunci mi-a părut bine de cunoștință, băieți, și la revedere! Dacă plățiți bine, atunci putem să stăm de vorbă despre familii, căsătorii, fotbal și Biserică.“

Mitch știa însă foarte bine că reprezentanții acestei firme, la fel ca și reprezentanții tuturor celorlalte firme, erau obligați să ocolească subiectul „bani“ până în ultimul moment, adică până când epuizaseră toate celelalte subiecte posibile. Trebuia, deci, să-i atace cu o întrebare mai puțin dură.

- Care ar fi munca mea la început?

Ceilalți fură de acord cu întrebarea. Dădură din cap. Lambert și McKnight îl priviră pe Lamar. El trebuia să răspundă.

- Ceva asemănător cu un stagiu de doi ani, dar noi nu-l numim astfel. Te vom trimite la diverse seminarii pe probleme de taxe. Este vorba despre seminarii organizate în toată țara. Oricum, formația ta profesională este departe de a fi încheiată. Iarna viitoare vei petrece două săptămâni la Washington, la American Tax Institute. Știi, noi suntem foarte mândri de cunoștințele noastre teoretice și tehnice, așa că, de fapt, ne pregătim tot timpul. Dacă vrei să-ți dai doctoratul în